

Steinkjer kommune
Postboks 2530
7729 Steinkjer

Vår dato: 26.08.2016
Vår ref.: 2016/4997
Arkivkode: 434.11
Deres dato: Deres ref.:

Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på gaupe i Steinkjer kommune

Steinkjer kommune søker om skadefellingstillatelse på ei gaupe på bakgrunn av tidligere skader på sau samme sted, samt synsobservasjon av gaupe i området. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag avslår søknaden om skadefellingstillatelse på 1 gaupe. Begrunnelse for avslaget er at det ikke foreligger nye dokumenterte skader på sau forårsaket av gaupe i området, og at det derfor ikke kan betegnes som noen akutt skadesituasjon. Videre ligger Steinkjer kommune innenfor det som rovviltnemnda har definert som forvaltningsområde for gaupe i region 6, og det må følgelig forventes aktivitet av gaupe her.

Viser til telefon fra beitebruker Jostein Omli og Steinkjer kommune ^v/Lillevestre onsdag 24. august d.å. angående observasjon av gaupe ved Gusthaugen i Stod, Steinkjer kommune. Kommunen søker, på vegne av Omli, om skadefellingstillatelse på 1 gaupe. Søknaden begrunnes med tidligere skadefellingstillatelse gitt i dette området, skadefellingstillatelse gitt til Snåsa kommune, skadesituasjon hos Omli, samt observasjon av gaupe samme morgen.

Lovgrunnlaget

Fylkesmannens myndighet til å gi skadefellingstillatelse på gaupe reguleres i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 b.

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge vedtok den 26. mai d.å. en kvote på 3 gauper for betingede fellingstillatelser. Av kvoten på 3 gauper er ingen ennå felt på skadefelling. Det ble imidlertid funnet en død gaupe i Meråker 15. august, og denne skal belastes skadefellingskvoten jf. retningslinjene til rovviltforskriften § 7. Dette betyr at gjenværende skadefellingskvote for gaupe i region 6 nå er 2 dyr.

I naturmangfoldlovens § 18 står det blant annet:

«§ 18. Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk....

b) For å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.»

Rovviltforskriftens § 9 sier følgende:

«§ 9. Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf.

forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegere sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for fremtidige skader
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Fylkesmannen viser til Rovviltnemndas vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe den 26. mai 2016.

I følge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 1280 ble det registrert 14,5 ynglinger av gaupe før jakt i 2016 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger, til tross for nedgang i bestanden fra i fjor. Gjennomsnittlig antall familiegrupper av gaupe i region 6 de siste tre årene er på 14,7; også over bestandsmålet. NINA introduserte i 2011en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også i 2017 (antall familiegrupper før jakta i 2017). Fylkesmannen i Nord-Trøndelag vurderer kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I følge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 er skadeområdet innenfor det vedtatte yngleområdet for gaupe i region 6 og terskelen for å gi skadefellingstillatelse skal følgelig være høyere her enn i områder uten mål om yngling. På bakgrunn av kunnskap innhentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet, Rovdata og forvaltningsplanen, samt nemndas vedtak av 26. mai d.å., anser Fylkesmannen i Nord-Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivaretatt. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor at føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken. Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Kommunen har fått avslag på sin søknad om skadefellingstillatelse, og Fylkesmannen anser dermed ikke at §§ 10- 12 som relevant i denne saken.

Fylkesmannens vurdering og konklusjon

Bestanden av gaupe i region 6 lå før jakt i 2016 over bestandsmålet for regionen på 12 årlige familiegrupper, jf. NINA rapport 1280. NINAs prognosemodell indikerer at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet for gaupe også i 2017. Rovviltnemnda skriver i vedtak av 26. mai d.å. at terskelen for innvilgelse av skadefelling differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Rovviltnemnda har i forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 sagt at Steinkjer kommune ligger innenfor forvaltningsområde for gaupe. Terskelen for å innvilge skadefellingstillatelse skal være høyere her enn i områder utenfor forvaltningsområdet. Videre er det slik at beitebrukerne må tilpasse seg en fast forekomst av gaupe i slike områder.

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. På tidspunkt for søknad er det ikke gjort nye kadaverfunn i området. Siste dokumenterte skade er fra 4. august. Fylkesmannen kan dermed ikke se at kriteriet om pågående skadesituasjon er oppfylt i dette tilfellet. Søknaden baserer seg i stor grad på en synsobservasjon av gaupe i området, noe Fylkesmannen mener ikke er tilstrekkelig for å iverksette en fellingstillatelse. Det er tidligere dokumentert 2 gaupeskader på sau i besetningen til Omli hjemme på gården (3. og 4. august), samt en dokumentasjon ved Brannheiklumpen tidligere i beitesesongen. Siden den gang er det ikke dokumentert skader på sau forårsaket av gaupe hverken i Omli sin besetning, eller i nært tilgrensende besetninger/beiteområder. I beitesesongen 2015 ble det dokumentert 4 gaupeskader i samme området. Videre er det slik at området rundt gården til Omli ligger innenfor vedtatt forvaltningsområde for gaupe, og forekomst av gaupe må derfor forventes. På bakgrunn av de ovenfor nevnte forhold, finner ikke Fylkesmannen grunnlag for å gi skadefellingstillatelse på gaupe til Steinkjer kommune. Søknaden avslås.

Fylkesmannens vedtak

Med hjemmel lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 avslår

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag Steinkjer kommune sin søknad om skadefellingstillatelse på 1 gaupe i Steinkjer kommune. Steinkjer kommune er muntlig orientert om avslaget på søknaden onsdag 24. august.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth
(e.f.)
Miljøverndirektør

Lina Nøstvold
Rådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift